

Streszczenie pracy doktorskiej lek. Grzegorza Hudzika

Promotor: prof. dr hab. Elżbieta Grochowska-Niedworok

Temat pracy doktorskiej: „Zakażenia i choroby zakaźne przenoszone drogą pokarmową u osób zamieszkujących województwo śląskie” – monografia

Zmiany demograficzne, społeczno-ekonomiczne i kulturowe, które dokonały się w ostatnim dziesięcioleciu oraz postępująca globalizacja stawiają przed nadzorem sanitarno epidemiologicznym nowe wyzwania. Celem pracy była ocena częstości występowania i poznanie etiologii zakażeń i chorób przenoszonych drogą pokarmową w woj. śląskim w latach 2008-2019. W modelu badania opisowego, na podstawie wtórnych danych epidemiologicznych rejestrowanych przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, Śląski Urząd Wojewódzki oraz Narodowy Fundusz Zdrowia w Katowicach, potwierdzono, że:

1. Zmieniła się liczba i struktura zachorowań, w początkowych latach dominowały salmonellozy mające związek z żywieniem zbiorowym, aktualnie dominuje liczba zakażeń *Clostridium difficile*, głównie w jednostkach leczniczo-opiekuńczych.
2. Profil hospitalizacji z powodu wybranych chorób zakaźnych przenoszonych drogą pokarmową wykazany przez ŚUW jest zbieżny w zakresie trendu z danymi obserwowanymi w nadzorze PIS.
3. Zidentyfikowano sezonowość w odniesieniu do ognisk bakteryjnych (z maksimum w miesiącach lata i jesieni) oraz wirusowych (z maksimum w sezonie zimowo wiosennym), wykazano także ich znaczne zróżnicowanie terytorialne.
4. Wykazano brak spójności rejestrów zachorowań na choroby zakaźne przenoszone drogą pokarmową prowadzonych przez niezależne instytucje zdrowia publicznego. Niezbędne jest utworzenie jednego, spójnego rejestru łączącego dane o zachorowaniach poszerzone o wywiad, hospitalizacje i ewentualne zgony.

Streszczenie w języku angielskim

The demographic, socio-economic, and cultural changes that have occurred in the last decade and the progressing globalization pose new challenges for sanitary and epidemiological supervision. The aim of the study was to assess the frequency of occurrence and the etiology of foodborne infections and diseases in the Silesian voivodeship, in the years 2008-2019. In the descriptive type of the study, based on secondary epidemiological data recorded by the Provincial Sanitary and Epidemiological Station, the Silesian Provincial Office, and the National Health Fund in Katowice, it was confirmed that:

1. The number and structure of the incidence have changed; at the beginning of the study, salmonellosis related to mass nutrition dominated, currently, the number of *Clostridium difficile* infections is dominant, mainly in treatment and care units.
2. The profile of hospitalization due to selected food-borne infectious diseases indicated by the Silesian voivodeship registry is in line with the trend observed by the State Sanitary Inspection.
3. It was identified seasonality in the case of bacterial outbreaks (maximum number in summer and autumn) and viral outbreaks (maximum number in winter-spring season), moreover, significant territorial variability was also observed.
4. It has been demonstrated that there is a lack of consistency in food-borne infectious disease registers kept by independent public health institutions. It is necessary to create one, consistent register combining data on illnesses extended to include medical history, hospitalizations, and deaths.